

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ХАРКІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

педагогічною радою

31 січня 2022 р. (протокол № 5, п. 3)

ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказ від 31.01.2022 р. № 34-0

**ПОЛОЖЕННЯ
про дистанційне навчання
у ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Харків, 2022

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про дистанційне навчання у ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету» (далі – Положення) є невід’ємним складником внутрішньої системи забезпечення якості освіти ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету» (далі – Коледж, ВСП «ХТЕФК ДТЕУ»).

1.2. Це Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту», «Положення про дистанційне навчання» (затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 № 466), Положення про організацію освітнього процесу студентів ВСП «Харківський торговельно-економічний коледж Державного торговельно-економічного університету» та інших внутрішніх положень щодо організації освітнього процесу.

1.3. Положення визначає основні засади організації та провадження освітнього процесу для здобувачів фахової передвищої/вищої освіти за допомогою використання дистанційних технологій.

1.4. Метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за певними освітніми рівнями відповідно до затверджених стандартів фахової передвищої/вищої освіти; за програмами підготовки громадян до вступу у заклади освіти та підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

1.5. Завданням дистанційного навчання у ВСП «ХТЕФК ДТЕУ» є забезпечення здобувачам освіти можливості реалізації конституційного права на здобуття освіти та професійної кваліфікації, підвищення кваліфікації.

1.6. Проведення освітнього процесу в дистанційній формі здійснюється з використанням можливостей корпоративної платформи дистанційного навчання ВСП «ХТЕФК ДТЕУ» (системи Moodle).

1.7. У цьому Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

дистанційна форма здобуття освіти – це індивідуалізований процес здобуття освіти, що відбувається, в основному, за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу в спеціалізованому середовищі, що функціонує на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій;

асинхронний режим – взаємодія між суб’єктами дистанційного навчання, під час якої учасники співдіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;

веб-ресурси навчальних дисциплін (компонент освітньо-професійних програм), у тому числі дистанційні курси – систематизоване зібрання

інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (компонент освітньо-професійних програм), доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів;

веб-середовище дистанційного навчання ВСП «ХТЕФК ДТЕУ» – системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін (компонент освітньо-професійних програм), програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням;

інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання у ВСП «ХТЕФК ДТЕУ» – це технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (компонент освітньо-професійних програм), а також забезпечення організації і супроводу освітнього процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету;

психолого-педагогічні технології дистанційного навчання ВСП «ХТЕФК ДТЕУ» – система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань освіти і розвитку особистості;

синхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференція, соціальні мережі тощо);

система управління веб-ресурсами навчальних дисциплін (компонент освітньо-професійних програм) Коледжу – програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів;

система управління дистанційною формою здобуття освіти в Коледжі – програмне забезпечення, призначене для організації освітнього процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу;

суб'єктами дистанційної форми здобуття освіти є учасники освітнього процесу ВСП «ХТЕФК ДТЕУ»;

технології дистанційного навчання ВСП «ХТЕФК ДТЕУ» – комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання.

II. РЕАЛІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

2.1. Дистанційні технології навчання у ВСП «ХТЕФК ДТЕУ» використовуються для провадження в інституційній формі здобуття освіти в контексті його окремої складової або як елементу очної та заочної форми.

2.2. Освітній процес за інституційною (дистанційною) формою здобуття освіти у ВСП «ХТЕФК ДТЕУ» здійснюється за акредитованими освітньо-професійними програмами в межах ліцензованого обсягу.

2.3. Обсяг, структура і якість знань, умінь та навичок, що формуються під час дистанційної форми здобуття освіти, мають відповідати вимогам державного стандарту фахової передвищої/вищої освіти для певної спеціальності.

2.4. Строк навчання здобувачів фахової передвищої/вищої освіти за інституційною (дистанційною) формою здобуття освіти у Коледжі затверджується педагогічною радою ВСП «ХТЕФК ДТЕУ» та має бути не меншим, ніж за інституційною (денною) формою здобуття освіти за відповідною освітньо-професійною програмою.

2.5. Рішення щодо використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі приймається педагогічною радою ВСП «ХТЕФК ДТЕУ».

ІІІ. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ІНСТИТУЦІЙНОЮ (ДИСТАНЦІЙНОЮ) ФОРМОЮ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

3.1. Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання включає:

- апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління навчальним процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному й асинхронному режимах;

- інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускнуою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання навчального закладу цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації освітнього процесу у синхронному та асинхронному режимах;

- програмне забезпечення загального та спеціального призначення (у тому числі для осіб з особливими потребами), веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), що необхідні для забезпечення дистанційного навчання та містять: методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;

- документи планування освітнього процесу (навчальні програми, навчально-тематичні плани, розклади занять);

- відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо;

- мультимедійні лекційні матеріали;

- термінологічні словники;

- практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

- віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

- віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання;
- пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;
- ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання;
- електронні бібліотеки чи посилання на них;
- бібліографії;
- дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище веб-ресурси навчальної дисципліни (програми) єдиним педагогічним сценарієм;
- інші ресурси навчального призначення.

Перелік веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), необхідних для забезпечення дистанційного навчання, визначається залежно від профілю навчальної дисципліни.

Для забезпечення дистанційного навчання студентів Коледж використовує власні веб-ресурси або інші відкриті веб-ресурси.

3.2. Дистанційне навчання у Коледжі здійснюється за такими формами: навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи.

3.3. Основними видами навчальних занять за дистанційною формою здобуття освіти є: лекція; лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття; консультація.

3.4. Лекція/консультація: навчальні заняття проводяться зі студентами дистанційно у синхронному або асинхронному режимі.

3.5. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.

3.6. Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, проходить дистанційно в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.7. Лабораторне заняття проводиться дистанційно з використанням можливостей відповідних віртуальних тренажерів і лабораторій.

3.8. Організація освітнього процесу за дистанційною формою може здійснюватися шляхом проведення вебінарів, відеоконференцій, виконання проєктів у групах, ділових ігор тощо у синхронному або асинхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.9. Практична підготовка студентів ВСП «ХТЕФК ДТЕУ», які навчаються за дистанційною формою здобуття освіти, проводиться за окремо затвердженою програмою.

3.10. Контрольні заходи з навчальної дисципліни при здійсненні підготовки фахівців за дистанційною формою здобуття освіти у Коледжі

можуть здійснюватися відповідно до прийнятого рішення дистанційно з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема, відео-конференц-зв'язку за умови забезпечення автентифікації того, хто здобуває освіту, або ж очно.

3.11. Атестація здобувачів, які навчаються за інституційною (дистанційною) формою здобуття освіти здійснюється відповідно до Положення про атестацію здобувачів освіти та екзаменаційну комісію з атестації у ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ».

IV. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

4.1. Організація освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання здійснюється посередництвом інформації, розташованої у віртуальному освітньому середовищі платформи дистанційного навчання із залученням інших програмних продуктів.

4.2. Формування змісту, обсягів, структури програми навчальної дисципліни (компоненти освітньо-професійної програми), умінь та навичок студента має відповідати вимогам стандарту фахової передвищої/вищої освіти для спеціальності та освітньо-професійній програмі.

4.3. У ВСП «ХТЕФК ДТЕУ» використання дистанційних технологій навчання є елементом освітнього процесу, що використовується для методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи, контрольних заходів, а також при проведенні навчальних занять.

4.4. На етапі освітнього процесу педагогічні працівники забезпечують здобуття студентами знань, умінь і навичок в обраній предметній області, а також надають можливість інтелектуального, духовного та естетичного розвитку особистості. Викладач у процесі проведення дистанційного навчання курує студентів відповідно до штатного навантаження та виконує такі функції:

- реалізує навчальні заходи, заплановані у межах змісту відповідного електронного курсу на постійній взаємодії учасників освітнього процесу, що спрямовані на засвоєння студентами знань та оволодіння ними вміннями і практичними навичками;

- організовує безперервний зворотній зв'язок зі студентами;

- організовує процес навчання, інформує здобувачів фахової передвищої/вищої освіти про проведення занять;

- слідкує за якістю навчання та своєчасно коригує зміст навчальних курсів;

- своєчасно взаємодіє із співробітниками Коледжу, які забезпечують організаційне, адміністративне та технологічне супроводження процесу дистанційного навчання.

4.5. Навчання осіб із особливими потребами (у тому числі з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату, психічними розладами) у ВСП «ХТЕФК ДТЕУ» передбачає можливість провадження на платформі дистанційного навчання і може бути адаптована до потреби таких громадян.

4.6. Усі контрольні заходи можуть здійснюватись дистанційно з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема відео-конференц-зв'язку за умови забезпечення аутентифікації студента, або очно.

4.7. Обрахування робочого часу за видами навчальної роботи за допомогою платформи дистанційного навчання, встановлюється відповідно до затверджених норм часу.

V. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

5.1. Науково-методичне забезпечення дистанційного навчання включає:

- методичні (теоретичні та практичні) рекомендації щодо розроблення та використання педагогічно-психологічних та інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання;

- критерії, засоби і системи контролю якості дистанційного навчання; змістовне, дидактичне та методичне наповнення веб-ресурсів (дистанційних курсів) навчального плану/навчальної програми підготовки;

- комплекси навчально-методичних матеріалів окремих курсів, на основі яких реалізується дистанційне навчання, і якими забезпечуються студенти;

- електронну бібліотеку, як необхідний ресурс інформаційного середовища дистанційного навчання.

5.2. Програмно-технічне забезпечення дистанційного навчання включає:

- систему загального та спеціального програмного забезпечення дистанційного навчання;

- систему технічного забезпечення інформаційно-комунікаційних технологій;

- систему супроводу технологічних засобів дистанційного навчання.

5.3. Кадрове забезпечення навчання з використанням дистанційних технологій у Коледжі включає викладачів-тьюторів, веб-дизайнерів і технічних адміністраторів.

5.4. Підготовка викладачів-тьюторів здійснюється за окремими програмами, розробленими фахівцями дистанційного навчання Коледжу.

5.5. Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання включає:

- апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференцзв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління освітнім процесом та

необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному й асинхронному режимах;

- інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускнуою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання ВСП «ХТЕФК ДТЕУ» цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації освітнього процесу в синхронному та асинхронному режимах;

- програмне забезпечення загального та спеціального призначення (у тому числі для осіб з особливими потребами), яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами.

5.6. Веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), що необхідні для забезпечення дистанційного навчання, можуть містити:

- методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;

- документи планування освітнього процесу (навчальні програми, тематичні плани дисциплін, розклади занять);

- відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо;

- мультимедійні лекційні матеріали;

- термінологічні словники;

- практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

- віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

- віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

- пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;

- ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

- електронні бібліотеки чи посилання на них;

- бібліографії;

- дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище веб-ресурси навчальної дисципліни (програми) єдиним педагогічним сценарієм;

- інші ресурси навчального призначення.

5.7. Для організації та управління навчанням з використанням дистанційних технологій у ВСП «ХТЕФК ДТЕУ» використовується система спеціального програмного забезпечення дистанційного навчання (далі – Портал).

5.8. Для забезпечення якісного дистанційного навчання студентів ВСП «ХТЕФК ДТЕУ» може створювати власні веб-ресурси або використовувати інші існуючі веб-ресурси.

5.9. Портал забезпечує виконання таких функцій:

- реєстрація студентів;

- ведення, зберігання та надання оперативної, поточної і підсумкової

інформації про діяльність викладачів-тьюторів;

- управління діяльністю груп студентів;

- організація спілкування між студентами та викладачами;

- програмне забезпечення процесу комп'ютерного тестування;

- захист та управління доступом до інформаційних ресурсів, що використовуються в освітньому процесі ВСП «ХТЕФК ДТЕУ».

5.10. Коледж санкціонує і забезпечує доступ студента до Порталу.

5.11. Матеріально-технічне забезпечення дистанційного навчання у ВСП «ХТЕФК ДТЕУ» включає приміщення, що обладнані комп'ютерною технікою, мережевим обладнанням, відеотехнікою, мультимедійною технікою із забезпеченням доступу до мережі Інтернет.